

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Damerer, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suo-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețuri inserțiilor: o serie
garmonioasă pe o coloană 8 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunea, piața mare.
Terguul Inului Nr. 38 etajului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exempliară 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiunile sun-
t a se plăti înainte.

Nr. 30.

Brașov, Joi, 9 (21) Februarie

1895.

Nouă concesiuni Maghiarilor?

Brașov, 8 Februarie v. 1895

E vorba în adevărul nici de mai mult, nici de mai puțin, decât de nouă concesiuni, ce ar fi a se face Maghiarilor din partea curții dela Viena. Ca să potă realiza ministru-președinte Bánffy fusiunea partidelor dietale maghiare, ce stau pe baza pactului dela 1867, se cer în adevărul nouă concesiuni privitoare la postulatele naționale maghiare față cu armata.

Partida numită „națională” a lui Apponyi are în programul său câte-va puncte de mare gravitate, la cari, cum asigură organele ei, nu poate renunța și fără de a căroră rezolvare favorabilă nu va consimți la o eventuală fusiune.

Cel mai de căpetenie este postulatul privitor la înființarea unei academii militare maghiare pentru oficerii din armata comună.

În privința acasta se dice, că din partea maghiară s'ar fi aflat acel mod de soluțiune, ca academia „Ludovica”, în care se cresc oficerii de honveđi, să fiă mărită și o anumită parte procentuală a oficerilor din armata comună să se ia în viitor între elevii maghiari eșiți din această academie. Astfel, se speră, s'ar face posibil tinerilor maghiari crescuți în spirit național maghiar, să între în șirurile oficerilor armatei comune în partea de dincă a monarhiei.

Afară de acasta mai pretinde partida lui Apponyi deplină egalitate în folosirea emblemelor și a stegurilor la consulatele comune și la instituțiunile comune, lângă pajura austriacă să se folosască în rang egal și pajura Ungariei.

Mai au cei din „partida națională” și dorința, ca portepurile la săbiile oficerilor din armata comună în viitor să nu fiă numai negru-galbene, dăr soluțiunea acestei cestiuni secundare Apponyi, dice-se, ar fi inclinat să-o amâne pentru un timp mai îndepărtat.

În aceste pretensiuni culminează „aspirațiunile naționale”, pe cari partida lui Apponyi tinde a-le realiza față cu armata. Va să dică la fusiunea, ce este la ordinea zilei, se tractează erăși de nouă concesiuni, ce ar fi a se face Maghiarilor în direcțiunea de a se introduce dualismul și în armată.

Încă de când cu criza din urmă se scie, că Monarchul însuși a părținit ideea fusiunii partidelor ce stau pe baza pactului dualist. În consecență se susține acuma, că Bánffy n'ar fi intrat în tratări de fusiune cu partida lui Apponyi și a lui Szapary, decât nu ar fi avut în privința acasta plenipotență din partea Majestății Sale.

„Magyarország”, care a adus mai întâi scirea despre aceste tratări, vră să scie, că ministru-președinte Bánffy ar fi lăsat să se compună prin consiliarul ministerial Beksics un memorand, în care se espune detaliat întră câtă pot fi

realisabile postulatele partidei lui Apponyi fără alterarea bazei dela 1867. Această toată mai află, că contele Szapary ar fi plin de speranță, că tractările amintite vor duce la un bun rezultat, căci crede, că din partea curții se vor face acuma concesiunile de lipsă.

Va să dică pentru ca să se potă consolida „raporturile dintre partidele dietale”, se cer nouă concesiuni în direcțiunea largirii pactului de drept public dela 1867. În adevărul, Ungurii ar face cea mai bună trebă cu fusiunea din cestiune, decât li-ar succede să stărcă dela curte concesiuni și numai pentru jumătate din postulatele „partidei naționale” față cu armata.

Dăr nu este numai curtea, care are să hotărască în această cestiune, ci aici are un cuvânt decisiv, credem, și partea de dincă a monarhiei și este mare întrebare, decât reprezentanții Austriei se vor învoi de-a sacrifica caracterul unitar al armatei și de a face o concesiune principiară de așa mare gravitate maghiarismului și nisuițelor sale de separațiune în armată.

De ce nu ar pută pretinde cu același drept și Croații, și Cehii și Polonii etc. ca să se înființeze academii militare pentru oficerii din armata comună cu limba lor?

Este o întemplantă curioasă, că în presa ungrăscă se sulează cestiunea concesiunilor nouă, ce ar fi a se face în armată nesațiosului maghiarism, tocmai în aceste momente, când în Austria toate privilegiile sunt așintite asupra catalfalului, pe care este aședat cadavrul arhiducelui Albrecht, care a fost cel mai infocat apărător al caracterului unitar al armatei și cel mai mare contrar al nisuițelor îndreptate în contra limbei germane, ca limbă oficială a armatei comune.

Ni-se pare însă, că atacarea cu concesiunile nu se va rezolva așa de ușor, cum pare a crede „Magyarország”, care, deși este diar kossuthist, s'ar bucura cu drept cuvânt, decât prin fusiune s'ar face totdeodată un pas, prin care națiunea maghiară s'ar apropia mai mult de ținta ei finală.

Deja se lansază de cătră o corespondență oficiasă scirea, că tratările preliminare ale guvernului cu bărbații conducători ai „partidei naționale” ar fi rămas fără de nici un rezultat, de-orece aceștia din urmă ar fi declarat, că și susțin programul în totă integritatea, er guvernul n'ar fi inclinat de-a primi postulatele „partidei naționale” baste pe acest program.

Plenipotența lui Bánffy privitoare la tratările pentru fusiune pare a fi dăr, în ce privesce coróna, foarte mărginită. Și într'adevăr, situațiunea deplorabilă, în care se află de prezent partidele maghiare și parlamentarismul maghiar, nu este nici decum priinciosă planurilor de a stărce nouă concesiuni dela curte cu privire la postulatele naționale maghiare.

Fusiunea.

Am împărțit — după foile ungrăscă — că ministru-președinte Bánffy va începe pertractări cu partida apponyistă. Din partea guvernului vor lua parte la pertractările despre fusiune: ministru-președinte Bánffy și fostul ministru de culte și instrucțiune publică contele Albin Csáky. Din partea partidei „naționale” va participa la desbateri contele Apponyi și Horánszky. Dintre disidenți vor fi contele Iuliu Szapary și Tibád Antal. Pertractările nu se vor ține în palatul ministrului-președinte, ci într'una din localitățile parlamentului.

Contele Szapary — dice „Magyarország” — sperăză foarte mult, că pertractările vor duce la rezultat, de-orece din partea curții se vor face concesiunile, ce le ceră apponyistii, față cu armata.

Discușiunea politică — dice numita fôia — se va face mai ales asupra academiei militare. E generală părerea, că în esență e totă una ori se va înființa o nouă academie militară, ori academie Ludovica se va pune în serviciul armatei pentru a cresce pentru armata comună oficerii cu educațiune maghiară. Așa-dăr, decât Ludovica se va transforma și se va mări, ca în ea să se crescă un număr corespunzător de oficerii pentru armata comună, cum se crescă pentru honveđime, atunci se satisface în deajuns dorința, ca tinerii maghiari să între în legăturile armatei comune, avându și crescere și instrucțiune maghiară.

Dreptă basă a pertractărilor vor servi nise propozițiunile ale ministrului-președinte Bánffy. „Magyarország” dice, că Bánffy a pregătit un memorandum împreună cu consilierul ministerial Beksics, în care e dezvoltat în detaliu, întră câtă se potă realiza pretensiunile partidei apponyiste, fără de a se vătămă baza dela 67. Se susține, că memorandumul acesta l'a așternut Bánffy și monarhului. Se dice chiar, că ministrul Bánffy nu s'ar lăsa în pertractări, decât n'ar fi primită autorizațiunea dela Majestatea Sa.

De altă parte oficiosa „Bud. Tud.” dice, că fusiunea foarte cu greu se va potă realiza, de-orece guvernul nu este aplecat să satisfacă dorințelor partidei apponyiste privitor la armată, er șefii acestei partide au declarat, că partida ține strins la întregirea principiilor ei.

Matriculele de stat în strimțore.

Când s'a adus legea pentru introducerea matriculelor civile, guvernul și partida sa contau la sprijinul administrațiilor comitatense, cari, în adevărul, mulțumită corteșirei fișpanilor și presiunii eserciate din partea acestora, se arătară foarte entusiasmte pentru noușle proiecte de reformă bisericescă.

Acum însă, când legea e să se pună în aplicare, entusiasmul nu mai e ca în palmă. Seim, că ministrul de interne a însărcinat administrațiunile comitatelor cu facerea lucrărilor pregătitoare pentru esecutarea legii matriculelor de stat. Acestea se și cănesc de mai mult timp să aranjeze cercurile și să alegă persoanele, cari să potă matriculele civile, dăr în lucrarea acasta a loră întâmpină greutăți aproape imposibile de învins. Chiar comitatul Pestei este cel dintău, care declară, că „guvernul a aruncat în sarcina administrațiilor comitatense o problemă imposibilă de rezolvată”.

Acasta este pentru guvern o decepțiune cu atât mai mare, fiind-că nu numai opoziția, ci înșiși membrii guvernamentali ai congregațiunei comitatului Pesta, cari erau cei mai pronunțați sprijinitori ai proiectelor politice bisericesci, constată acum, că legea privitoare la matricule e neesecutabilă. Unul dintre membrii fruntași guvernamentali ai acestui comitat declară, că va fi imposibil de-a pune în praxă această lege până la terminul proiectat. Protestă în contra tendinței, de-a însărcina pe notari cu purtarea matriculelor civile, de-orece nu este proiectat de-a li-se da pentru acestă serviciu nici o remunerațiune, er „în cinstă nimenea nu dorește a purta funcțiuni”. Dacă guvernul vră să-și afle omen potrivit pentru purtarea matriculelor de stat, atunci trebuie să îngrijescă a-le da și plata convenită; la nici un casă însă, la funcționarii comitatensi guvernul nu potă conta, căci aceștia și așa sunt prea împovărați cu lucrările lor.

Acestea s'au dăr chiar din partea membrilor guvernamentali, fiind secundari, se înțelege, și din partea membrilor opoziționali.

Dacă însuși comitatul Pestei se declară incapabil de-a lua asupra-și sarcina purtării matriculelor de stat, apoi ce vor face ore celelalte comitate, cari sunt în împrejurări multă mai grele? Preoții purtară aceste matricule fără de-a pretinde vre-o remunerațiune specială. Ce lipsă era dăr, de-a lua matriculele din mâna preoților și a-le pune în mâna „patrioților”, cari fără de plată bună nu vor să facă nimic, er plăți nu mai e de unde le da?..

Discursul

advocatului Dr. Carol Lurtz,

ținut în adunarea dela 15 l. c. a alegătorilor sași din țera Bârsei.

În adunarea alegătorilor săsesci din țera Bârsei, ținută Vineri, în 15 l. c., avocatul Dr. Carol Lurtz, prim-representantul Sașilor așa numiți „verđi” (Sașii tineri), țin un discurs, pe care îl publicăm aci în estrasă:

Nu pot să votez încredere deputărilor pentru atitudinea lor în cestiunile bisericesci politice și în timpul crizei recente, de-orece ea n'a adus poporului săsesc nici onore, nici avantagii. Pe noi „verđi” ne-au suspiționat, că agităm pentru interese personale; da, agităm și vom agita totdeuna pentru cauza adevărată săsescă, pentru-că suntem bărbați liberi și independenți și nu suntem avisați la mandate de deputăți. Nu pot aproba atitudinea comitetului cercului electoral, și mai ales hotărira lui dela 19 Ianuarie 1895, dăr cu toate aceste, pentru clarificarea stărei politice, voi porni din punctul său de vedere.

Minoritatea, care la timpul său votase contra hotăriri comitetului cercului electoral, fii stigmatizată din partea lui „Pester Lloyd” ca o agitațiune periculosa statului. Eu însă trebuie să resping o astfel de suspiționare, și noi nu vom lăsa să fim împiedecați în tendințele noastre naționale prin astfel de atacuri nemernice.

Deputatul Zay caracterisă pe Bánffy, ca pe un om de onore, care își ține vorba. Da, Bánffy își va ține vorba, dăr nu cea dată deputărilor săsesci, 3 sau 4 la număr, de numele căroră pot abia își

aduce aminte, ci își va ține vorba dată în parlament înaintea întregii țări. Căci numai după vorbirile-programă ale lui Banffy și ale colegilor săi se poate răspunde la oestiuinea nefericită a garanțiilor. *Nouă nu ne trebuie garanțiile lui Banffy*, pe care el le oferă între patru ochi necontrolați ȳre-căru deputat. Deputatul Zay ține garanțiile lui Banffy ca indestulătoare și citează din vorbirea-programă a aceluia numai părți, care sprijinesc punctul său de vedere, numind părțile la care se provocă contrarii, „clausule“ neînsemnate. Inse chiar aceste clausule sunt mai însemnate pentru noi.

Banffy a ȳisă, că nu-i convine să se organizeze Sașii pe basă națională, deci nouă astfel nu ne ară rămâne alta, decât să ne validăm în viața publică din Ungaria cel mult ca un grup de alegători liberali, care merg prin foș și prin apă cu ori-ce guvern. Și Banffy e un bărbat de onore, care își ține vorba. Acesta e cea dintăiu garanție a lui.

Banffy amenință, că va cerceta, ȳre noi în adevăr amă formulat programul nostru popular pe basă națională, și că va lua în privința aceasta măsurile de lăpsă. Și Banffy este un bărbat de onore, care își ține vorba. Acesta e a doua garanție a lui.

Aceste sunt succesele mărețe ale politicei noastre oficiale săsesci. Decă va merge totu așa, în fine cu aceste succese vom politisa până la mörte.

Și acum la legea de naționalitate. Cătu de tristă ar fi, când noi amă preamări, ca un succes politic, decă ni-se garantează o lege sancționată de Majestatea Sa. Și cum garantează Banffy această lege? — *Intru cătu permite unitatea statului național maghiar!* Adecă Banffy voiesce să ne arunce nisce fărămături de pe masa bogată a statului național maghiar, după ce s'a săturat molochul sovinișmului maghiar, și cu acesta noi să ne săturăm. ȳeu, cu astfel de garanții vom peri de fōme națională. Și Banffy e omu de onore, care-și ține vorba.

Și pe terenul instrucțiunii ce ne garantează ministrul Wlassics? Elu amenință școlele noastre, seminarul nostru, voiesce să caseze legea școlilor populare și să le dea inspectorilor de școle în mână jurisdicțiunea. Ince multe garanții de aceste, și noi lăsăm să ni-se „garanteze“ mörtea națională. Insuși „Sib. D. Tageblatt“ numesce renovările intenționate de ministrul de culte ca o declarare de rebelu cătru poporul săsesc.

Deci pretind ȳșirea deputaților săsesci din partidul guvernamental! Decă deputații noștri voru sta intr'unu colțu elu camerei, voru duce o politică curată săsescă și voru lupta pentru interesele poporului săsesc, atunci colțul, în care voru sta, va fi locul cel mai frumos și mai curat din camera deputaților. Nu voim să fim cetățeni liberali, seu opoziționali, ci voim să fim Sași, și ca atari reprezentați prin deputații noștri în cameră. Ce am câștigat noi dela 1890 încōce? Nimica! Politica noastră a fostu espusă tuturor suspiciōnărilor, viața noastră noțională a ȳtipit. In hatărul „fidelității“ amă jertfitu totu pentru partidul liberal, care nici odată nu ne-a considerat, ci cel mult ni-a aruncat cāte unu os de ros!

Afară de ori-ce partid se stea deputații noștri; numai afară de ori-ce partid voru sta nisuițele lor politice la înălțimea chiamărei. Să nu se vorbească despre „solidaritate“. Solidaritatea noastră se manifestă numai în abandonarea bunurilor noastre naționale; în lăptă n'amă fostu nici odată solidar.

Apeleză înc'odată la inima săsescă, liberă și independentă de ori-ce presiune și rog să fiă primită următōrea propunere:

„Considerăndu, că ministrul Banffy nu numai, că n'a dat garanțiile cerute de comitetul cercului electoral în ședința sa dela 19 Ianuarie, privitor la recunoscerea programului popular săsesc din 1890, și la respectarea legii naționalităților din 1868 ci că ministrul-presidentu Banffy, în vorbirele sale program pronunțate în parlamentu

pune la îndoelă poporului săsesc dreptul de a se închege pe basă națională, — precum este vorba în programul săsesc, — că tăgăduiesce legalitatea organizării noastre naționale de aȳi;

„Considerăndu, că ministrul-presidentu asigură respectarea legii despre naționalități numai intr'atata, intrucătu o permită recerșele statului național maghiar“;

„Considerăndu mai departe, că ministrul cultelor și instrucțiunii publice, în vorbirea programă a sa, pune în perspectivă inovări, prin care aședăminte importante ale autonomiei noastre bisericesci, dăr mai ales afacerile noastre școlare evang. săsesci sunt primejduite în cel mai mare grad, chiar în rădăcinile lor“;

„Considerăndu în sfirșit, că prin trecerea administratiei în mâinile statului, pusă în vedere de cătru ministrul de interne, aședăminte importante ale autonomiei noastre comunale și municipale sunt amenințate, și că astfel îngrijirile trezite în poporul săsesc prin aducerea aminte de trecutul ministrului-presidentu apară ca și cu desăvirșire justificate, toemai în urma declarațiunilor făcute de elu în ședința publică a dietei“;

„Adunarea alegătorilor sași din Tăra-Băsei, ținută în ziua de 15 Februarie 1895 decide, ca:

„Domni deputați din cameră, reprezentanți ai Tării Băsei, să fiă provocați a eși din partidul guvernamental“.

SCIRILE ȳILEI.

8 (20) Februarie.

Persecuțiuni. Din Blașiu primim scirea, că judele investigator din Alba-Iulia, *Oelberg*, se află acolo de mai multe ȳile. Causa este o investigațiune în afacerea parochului *Ioan P. Păcurariu* și a învățatorului *George Făgărășan* din comuna învecinată Tăr. Judele a citat o mulțime de martori în cauza părintelui *Păcurariu*, care e învinuțit cu agitațiune încă de pe timpul procesului Memorandului, când d-se a întempinat, în frunte cu poporul său, pe membrii comitetului central din Sibiu la gara din Blașiu spre a-i saluta și a-le dori isbândă. E unu secret public aic, că denunțatorul părintelui *Păcurariu* și a învățatorului *Făgărășan* este fșolgăbirul Blașului. — Suntem curiosi să vedem, ce sfirșit va avă și această comedie, ce se face în detrimentul libertății individuale și politice, sub era lui Banffy.

O mărturisire sinceră. Fōia clericală „*Fejérmegyei Napló*“ publică unu articol scris de contele *Ferdinand Zichy*, în care acesta definește atitudinea, ce trebuie s'o aibă „partida populară“ față de celelalte partide politice din țără. Intre altele, contele *Zichy*, șeful acestui partid, ȳice: „*Pe noi nu ne împōrtă și nu ne pot interesa nisuițele naționalităților și ideea modernă de naționalitate. Noi nu putem să așteptăm nici unu bine dela acestea*“. — *Zichy* se pōte lua de mână cu Banffy, că totu de-o pănură sunt amândoi.

Ligă sēcuescă. Foile de aȳi aduc scirea, că în Seps-St.-Georgiu s'a format o ligă sēcuescă, cu scopu de a promova interesele culturale și economice ale Sēcilor. Liga acesta va sta în legătură cu „*Kulturregylet*“-ul și „*Kárpát-Egylet*“-ul din Clușiu.

Viscole și întreruperi de comunicații în România. Cetim în „*Timpul*“ de aȳi: Viscolul continuă în totă țără. Din cauza acesta trenurile circulă cu cea mai mare greutate și unele chiar sunt înzăpădite. Așa trenul, care a plecat er de dimineță la Călărași, se află înzăpădit la gara Sărulești; cel care trebuia să sosescă a sēră, a rēmasă întroenit la Lehliu. Trenul de Călărași nici n'a pornit aȳi dimineță din gara de Nord. Trenul la Iași și cel de Ițcani sunt înămolite între stațiile Putna-Sēcă și Focșani. Trenul din București, plecatu a sēră pentru Ițcani, a rēmasă la Focșani. Liniile întrerupte sunt:

Buzău-Brăila, Făurei-Fetești, Ciulnița-Slobozia, București-Fetești și Costești Turnu-Măgurele. Cāte-va din firele telegrafice ale drumului de fier, care fuseseră restabile, au fost din nou rupte de viscol. In partea muntōsă a Moldovei zăpada e înaltă de peste cinci metri, așa încātu acopere cu totu casele locuitorilor.

Societatea flarmonică din Brașov va arangia unu concertu, cu concursul d-lui prof. *Frideric Wellmann* și sub direcțiunea d-lui *Anton Brandner*, la 23 l. c. în sala otelului central. Programul: 1. *Beethoven Septett Op. 20*; 2. a.) *Haydn: Recitativ și Arie di „Schöpfung“*; b.) *Brahms: Von ewiger Liebe*; c.) *Seidel: Mein Herz thu dich auf*; 3. *Szohr: Monett op 31*. Inceputul la 8 ȳre sēră. Intrarea permisă numai în paușă.

Neînțelegere între Franca și Turcia. „*Daily News*“ află, că o comunitate catolică franceză din *Ismid*, în Turcia, aparținēdu ordinului *Assomptionei*, întreprindēdu acum două sēptemăni nisce reparațiuni la mănăstire, mutașeriful și interȳise esecutarea acestor lucrări; ea le continuă totuși, dăr superiorul fū arestat, violându-se tratatele, care protegēză pe misiōnarii străini. *Cambron*, ambasadorul Franței din *Constantinopole*, ceru pedepsirea culpabililor și scuse. Autoritățile primară să facă scuse, dăr refuză urmărirea culpabililor. *Cambron* declară atunci, că superiorul va fi reinstalat cu mare ceremonie. I se obiectă, că acesta ar fi o insultă pentru autoritățile turcesci, elu răspunde însă că prima insultă atingea Franca și persistă în hotărērea sa. *Avisul* franceș „*Pétrel*“ fū trimis la *Ismid* și debarcă pe marinarii săi, care în capu cu drapelul tricolor, reinstalără în mod solemn pe prelatu.

Petrecerea cu dansu a voluntarilor ces. și reg. dela Regimentul de Infanterie Nr. 50, ce avea să se dea la 26 Febr. n. c. sub protectoratul D-lui General-majord *Cristian cavaleru de Kerczek*, din cauza încetării din viață a Alteții *Sale Arhiducelui Albrecht*, se amână.

Portretul lui Mitridate. „*Figaro*“ spune, că în museul *Louvre* din Paris se află unu portretu al lui *Mitridate*. Acestă descoperire se datoreșce unui invētat germanu, *Dr. Winter*, dela museul de anticități din *Berlin*. *Dr. Winter* ar fi dobēndit proba cu ajutorul documentelor, ce posedă d-lu *Teodor Reinach*, că frumoșă statuă, cunoscută sub numele „un rege recu în formă de *Hercule*“, n'ar fi în realitate decâtu portretul lui *Mitridate Eupator*, lucratu de unu sculptor din *Rodhos*.

Cătru On. D-ni membri ai reuniunii învățatoresci rom. gr. or. din districtul X Brașov (desp. I)

Prin acesta vi-se aduce la cunoscință, că adunarea generală a despărțemētului nostru se va ține în 9 Martie v. c. în localitățile școlei rom. gr. or. din *Cernatul Săcelor*. La această adunare sunt invitați toți membrii despărțemētului nostru, precum și alți Români iubitori de promovarea intereselor școlare. Adunarea se va ține după următorul

Programu: 1) La 9 ȳre a. m. deschiderea adunării prin presidiu; 2) Tractarea practică e părților secundare ale propozițiunii servind de basă descrierea unui obiectu, de *Anast. Bărsan*. 3) Referada comisiunii alēsă în adunarea gener. a despărțemētului din *Herman* asupra temei: „*Uniformitatea terminologiei în obiectul limbei materne*.“ 4) Referadă asupra temei date de comitetul central: „*Caru sunt manualele cele mai practicabile din obiectul religiunii și alu limbei materne spre a pută fi folosite cu succes în școlele noastre elementare*.“ 5) Referadă asupra temei date de comitet. central: „*Care ar fi materialul cel mai potrivit din obiectul limbei maghiare pentru școlele noastre populare conformu legii, împărțirea lui după*

cursuri și modul de propunere“. 6) Descrierea sobolului, prelegere practică pentru cursul alu 4-lea de școlă, temă dată de comit. central. 7) Visitarea rechișitelor de învățămēt de la școlă din *Cernat*. 8) Propuneri de sine stătătoare. 9) Inchierea adunării.

Atragă atențiunea On. D-ni membri asupra acelei împrejurări, că în urma unui conclusu înat în adunarea generală a reuniunii noastre, fiă-care membru e îndatorat a se pregăti cu temele date în așa măsură, încātu, fiindu provocat de presidiu, să fiă în stare a prelege, respective a diserta despre materiile din program, și mai ales asupra temelor de sub punctele 3, 4 și 5.

Preșmeru, 2 Februarie 1895.

Georgiu Ludu,
președ.

APEL Ū.

Crescere și cultură!

Aceste două ținte mari le-a urmăritu dela înființarea sa și până în ȳilele noastre Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, această vechiă și cea mai de frunte asociațiune culturală a Românilor de dincoce de Carpați.

Vădēdu terminată și asigurată prima sa creațiune mare: Școlă de fetițe cu internat, menită a da generațiilor viitoare crescătōre demne de numele poporului român, — Asociațiunea transilvană a luat inițiativa pentru o nouă lucrare, prin care să se apropie cu unu pasu însemnat de cealaltă țintă mare, ce urmăreșce, de lățirea culturii în sinul poporului nostru.

Popularisarea sciințelor și artelor, și lățirea cunoscințelor folosite, sunt cele mai eficace mijloce pentru promovarea progresului cultural alu unui popor.

Poporul român însă în cea mai mare parte este lipsit de acei factori, care la alte popore au contribuit și contribuie neîntrerupt la înaintarea lor în cultură. Nu avem orașe, care prin instituttele și societățile lor culturale și sociale, prin coatințerea continuă a inteligenței, sunt totu atâtea centre culturale și sociale, adevărate foculare pentru popularisarea sciințelor și artelor și pentru lățirea cunoscințelor folosite. Nu avem apoi, mai ales pe terenul sciințelor naturale, o literatură populară bună și efină, din care cea mai considerabilă parte a inteligenței noastre, preoțimea și învățatorimea respirată pe la sate, și prin acesta poporul, s'ar pută ține în curentu cu progresul sciințelor și artelor.

În vederea acestora, comitetul Asociațiunii transilvane a decis edarea unei

Enciclopedii populare, care ținută de-oamdată intr'unu cadru mai restrins, se va pută introduce în cercuri cătu mai largi și va fi publicului cetitoru român unu sfetnic și conducetōru pe tōte terenle sciințelor și artelor.

Cu conducerea acestei publicațiuni, comitetul a însărcinat pe membrul său, *Dr. Corneliu Diaconovich*.

Aducēdu acestea la cunoscința publicului român, comitetul subsemnatu rōgă pe toți cei chiamați, a conlucra la realizarea acestei întreprinderi importante pentru dezvoltarea culturală a poporului nostru, să binevoiască a da numelui conducetōru alu primei Enciclopedii române totu concursul posibil, ca să-și potă implini misiunea sa cu succes cătu mai multămitōru.

Modalitățile publicării și procurării „*Enciclopediei Române*“ se vor comunica la timpul său.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu, la 7 Februarie 1895.

I. M. Moldovanu,
presidentu.

Dr. V. Bologa,
secretaru II.

Legea minelor.

Raportul d-lui Gr. G. Tocilescu.

II.

Decă însă legea minelor este absolutu necesară și presintă o așa însemnatate, cu atata mai mare a trebuit să fie aten-

ținea comitetului delegaților d-vostre în studiul proiectului, mai cu seamă față de scrupulele constituționale ridicate în unele secțiuni, și de agitațiunea provocată în țară de nise adversari, cari caută a face din tot, ca și din legea minelor, o mină de exploatare în serviciul politicii militante a țării.

Desbaterile amănunțite, la cari au dat naștere în sinul comitetului art. 7, 8, 45 și 55 din proiect, voiu avea onore să le semnaleză în partea a III a raportului nostru. Aci ținem numai se arată, că guvernul, doritor de a tăia scurtă ori-ce echivoc în privința constituționalității legii, a căcut de acord cu unanimitatea comitetului delegaților în înlocuirea concesiunii *perpetue*, cu o concesiune *vremelnică*; în fixarea termenului de 75 ani pentru durata concesiunii, în acordarea de drept a concesiunii către proprietarul suprafeței la expirarea termenului de 75 ani, în introducerea, în fine, a altor modificări, pentru ca ast-fel proiectul de lege să se prezinte într-o concordanță perfectă și neîndoelnică cu principiile puse în art. 7, alin. V., art. 19 și 132 din Constituțiune.

Acestea șise, putem să trecem la prima concesiune și cea mai de competență, fiindcă domină întreaga materie, la concesiunea: *cui aparțin minerele, decât proprietarul solului este și alu fondului mineral*; cu alte cuvinte, *care e principiul proprietății minelor?*

Asupra acestei concesiuni jurisconsultii au stabilită opiniuni cu totul contradictorii. Am crezut, că este bine a expune, în mod cât se poate mai succint, principalele sisteme, ce s'au propus; în ce mod a rezolvată concesiunea legislațiunea noastră anterioară, codicele civil și, în fine, proiectul de lege, ce desbatem.

Primul sistem, minele se consideră ca accesoriul suprafeței; prin urmare, ele trebuie să aparțină proprietarului suprafeței, ca nise dependințe ale acesteia. O asemenea teorie se întempline la origina mai tutulor legislațiunilor: proprietatea solului trage după sine proprietatea subsolului până în adâncimile pământului: *Qui dominus est soli, dominus est coeli et inferarum*. Această doctrină a dreptului roman primitiv, înlăturată la Roma de codicele Theodosian, o vedem adoptată de fisiocrați, în capu cu doctorul Quesnay și alcătuesce astă-zi baza proprietății minerale în Angliera și Statele-Unite. Contra ei s'au adus argumente de ordine naturală, juridică și economică: a) de ordine naturală: pentru-că între mină și suprafață nu este nici identitate de natură, nici conformitate de configurație, nici comunitate de usagiu, nici relațiune de vre-un fel. Chiar prin constituțiunile lor geologice, una nu poate fi asimilată cu cea laltă.

Ast-fel, pentru a cultiva suprafața, trebuie s'o faci parcele și cu cât o fracționezi, cu atâta îi măresci fertilitatea; poți cât de mult s'o lucrezi, fără ca s'o faci să dispară.

Cu mina din potrivă: urmărind cursul caprițios al vinelor metalifere în sinul pământului, ești silit să percurgi spațiu subterane întinse, și une-ori să te afunzi în pământ, ca să descoperi gismențul, când sub masa de apă ce-l acoperă, când sub terenurile morțe ce-l înfășoră. De asemenea, extrăgându mineralele din mină, sleesci continu mina până ce o desființezi, fără speranță de a se mai reproduce;

(Va urma.)

Cestiunea națională în Senatul român.

Discursul dlui D. A. Sturdza, ținut în ședința dela 10 (22) Dec. 1894.

(Urmare.)

S'au rostit de pe banca ministerială cuvintele lui Ioan Brătianu: „Ca deputat de opozițiune, poate cineva să vorbescă despre toate și în modul cum i-ar plăce: nu totu în aceeași pozițiune comodă se află un ministru”. Așa este, Ioan Brătianu, acel mare și neasemenat Român, șea ce vorbește; dăr Ioan Brătianu nu a vorbit,

ca din cauza comodității miniștrilor să se înceze interesele naționale.

Cu această ocaziune mi-am adus înșe aminte de un proverb strămoșesc, foarte drept și foarte adevărat: *quod licet Jovi, non licet bovi* — (ce e iertat lui Joe, nu e iertat unui bou).

Să ne gândim numai la cestiunea națională, ar fi în adevăr, un lucru peste măsură de mic, și prin urmare un asemenea cuvânt este o vorbă în aer, ca să scapi de împrejurarea cestiunii. Cine simțese românesc, și prin urmare e Român, acela trebuie să se gândească la cestiunea națională și să făptuescă totu-odată pentru dănsa, cu vorba și cu condeiul, în România și afară din România, în guvernul său afară de guvern, și acesta până ce Maghiarii vor veni la dreapta cunoștință și la dreapta chibzuță a lucrurilor.

Er cei, cari șed astăzi pe banca ministerială și se socot oamenii mari, boieri de nămu, nobili de secol, aceia se-și aducă aminte de proverbul francez: *Fais que tu dois, advenne que pourra*. (Fă, ce-ți dă datoria, întâmplă-se ori-și-ce.)

Să nu uităm nici-odată, că D-șeu de sus vede toate faptele noastre. De aceea să ne facem datoria plină și întregă, și să nu dorim dela dănsa. De aceea suntem și noi trimiși de țară în acest parlament, ca să ne facem datoria către dănsa și către nămu. De aceea sunt rânduși și miniștrii. Trebuie să lucrăm cu toții într-un singur gând și într-o singură cugetare, ca să șie Maghiarii, că șovinismul lor duce la o ruptură cu România. *Noi voim să fie traiu amical, sincer, leal cu Maghiarii*; dăr pentru-ca să fie așa, ei trebuie să impace pe Români, în mod creștinesc, în mod leal și în mod real.

Aceasta este singura politică, căreia se cuvine numele de leal și de românesc.

D-l Carp a dăș un cuvânt umilitor și fără teie: „De ce voiți să deșteptați în România de dincolo o speranță de un ajutor, care nu le poate fi de nici o valoare”. Decă România de dincolo nici în România nu pot găsi un ajutor, atunci trebuie să li-se strige cu Dante: *lasciați ori-ce speranță*. Omenesc fapt este acesta? Creștinesc fapt este acesta? Patriotic fapt este acesta? Înțelept și prevădător fapt este acesta? Și de a trimbița, că ajutorul regatului nu le poate fi de nici o valoare, nu dovedesce acesta, că cel care rostese asemenea cuvinte, înșese pozițiunea și importanța regatului? Decă acesta semnifică prevedere politică, ași voi să șie, ce va să dă nepricepere? Pentru mine aceste cuvinte sunt oribile, totu atâta de oribile, ca și alte cuvinte rostite totu de d-l Carp despre cestiunea națională: „frase gole; asalt de popularitate pe spinarea țării”. Eu răspund despre cuvintele d-sale: frase gole, asalt de servilism pe spinarea țării.

Cât e de necunosător guvernul de această mare și grea situațiune, se vedesce din prevederile sale, anunțate în anul trecut cu o îngâmfare profetică, și cari au fost toate desmintite prin faptele întemplete. În 29 Noemvrie 1893, doi miniștri, cari adese se bat în cap în certe de preponderanță personală, anunțară într-o perfectă și dulce armonie, că Maghiarii se voru muia, că sunt semne caracteristice despre acesta, că dreptatea și înțelepciunea voru lumina pe Maghiari. Nu a trecut o jumătate de an, a venit procesul dela Cluș și 14 bărbați fruntași ai Românilor au fost condamnați la 28 de ani și 8 luni de închisore. Singurul preot Lucacu a fost condamnat la 5 ani de temniță și mai târziu încă la un an și jumătate, în total 6 ani și jumătate. Pe Coroianu l'a trasu din temniță în judecată pentru falsificare de pasaport, „Tribunei” i s'au făcut peste deșe procese, și dănic preoții și fruntașii Românilor sunt condamnați și duși în temnițele maghiare.

Etă prevederile miniștrilor, ale acestor bărbați de stat consumați și înțelepți.

Noi, d-lor senatori, suntem dator să cugetăm unde ne duce această politică vrășmașă nămului nostru. Inima noastră plină de îngrijire nu ne poate lăsa indiferent, pentru-că se crează o situațiune nouă neprevădută. Se crează abis între Maghiari și Români.

Dăr guvernul conservator vre ca tocmai abisul acesta să se formeze. Acesta-i țelul întregii sale acțiuni.

Singurul adevăr eșit din gura domnului Carp, sunt următoarele cuvinte: „Prevederea cea mai elementară face ca statul român la vreme să caute un sprijin, un rașim unde-va”. Dăr a turburat acest adevăr imediat cu adăugurile ce a făcut. Etă ce a mai dăș: „Nu am păreri concepute. Voiți alipirea cu tripla alianță? Poftim! Voiți alipirea cu alianța franco-rusă? Poftim!” De sigur d-vostre aș admirat cu mine genialitatea acestui bărbat de stat, care vă dăcea: alegeți

între două alianțe, ce vă propun; și având prin urmare, nu o alianță, ci mai multe alianțe cu puterile cele mari, gata, pregătite în buzunarul d-sale, nelipsindu-ne nou decă alegerea după pofta inimii. Și puține minute după acesta vă declară, că ajutorul României nu poate fi de nici un folos Românilor din Ungaria.

Și mai departe, pentru-ca întreaga sa genialitate să se manifeste cât de splendid, d-l Carp apostrofază senatul ast-fel: „La timpul oportun nu se face nimic. Lucrul acesta se pregătesce mai dinainte și de aceea vă dăș: Voiți una, alegeți o! Voiți pe cealaltă, alegeți-o! Dăr o politică, care se pretinde politică de prevedere și nu alege nici pe una, nici pe alta! Pentru Dumnezeu, de ce sunteți așa de copii!” D-l Carp termină cu aceste cuvinte fără mieș: „Decă voiți, ca guvernul să se pronunțe, atunci indicați-i pe față o linie de purtare, și vomu ave a ne pronunța”.

Se poate, d-lor, acesta? Este acesta așa? D-sa tratăz pe tota lumea, care nu gândeșce ca d-sa, de copil. D-sa cere, ca să i-se indice de parlamentu calea de urmat, dăr nu dă parlamentului, precum este dator să o facă: ce gândeșce d-sa? Ce gândeșce guvernul? Ce voru amendo? Lumea întregă șie, că d-l Carp e cel mai înțelept bărbat de stat, că este omul care șie și toa în cer. Nu suntem în drept a-i dăș: spuneți cugetarea? Spune-ți, d-ta cugetarea, d-ta care ești inițiat în toate secretele diplomatice europene și ești peste acesta și atotștiutor.

Dăr după cum domni miniștri trășcu în contradicțiune cu dășii înșiși și cu toate cestiunile, de asemenea ei se contradic și în cestiunea națională. Este înșe cineva între miniștri, care are o părere făcută și gătită în cestiunea acesta. Ea trebuie să servesce de acoperiș la decisiuni luate într-o direcțiune. Ea trebuie să servesce de pregătire, nu pentru ca să se îndeplinescă poftele d lui Carp, poftim alegeți, ci pentru-ca să se îndeplinescă ceea ce era deja hotărât.

(Va urma.)

Literatură.

Cărți bisericesci. D-l Titu Budă, vicarul Marmaureșului, anunță, că în decursul acestui an are de gând să publice „Vieta Sântilor”, op, care până acum nu s'a publicat în limba românescă cu litere lătime. Opul va consta din 70—80 côle de tipar și va fi împărțit în trei tomuri, constându fi-care tomu câte 1 fl. 50 cr. Autorul face un călduros apel la clerul și poporul românesc, dela alu căruia sprijin atărnă tipărirea opului. Prenumeratiunile sunt a se însua cel mult până la finea lui Aprilie a. c., banii însă se voru pute plăti și numai după primirea opului alu căruia editoru va fi însuși autorul.

De același autor se mai află de vândare următoarele opuri:

Indreptări practice pentru preoți, proprietatea Tipografiei diecesane din Gherla, cu prețul scăduț dela 2 fl. 50 la 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni, în locu de 1 fl., cu 60 cr.

Catehese pentru pruncii școlari, ediția II, proprietatea tipografiei „Aurora” din Gherla, în locu de 1 fl. cu 60 cr.

Tipic preoțesc, în comisiune la tipogr. A. Todoranu în Gherla. 55. cr.

Ritualu pentru pruncii școlari, ediț. 2-a proprietatea tipogr. diecesane din Gherla 20 cr.

Abonamentele a se trimite d-lui autoru în Sat-Sugatag (p. u. Akna Sugatag, Marmaureș.)

„Convorbiri literare”, anul XXIX, Nr. 2, a apărut cu numărul șumar: Henrik Ibsen: Copilul Eyolf, dramă în 3 acte (act. I); N Basilescu: Catullus, Carmen VII, ad Lesbiam; Gr. M. Buieliu: Cântu de jălire asupra Armenilor din țera Vlahilor, de diaconul Minas Tokați, traducere din limba armeană; Duiliu Zamfirescu: Vieta la țera, roman, (urmare). Petru P. Negulescu: Socialismul și arta (urmare și fine); Dumitru Evoieanu: Cronică literară. I. Poesiile lui Gheorghe din Moldova; Michail V. Demetrescu: Douș chrisôve dela Mateiu Basarab; Revista publicațiunilor. Prețul unui esemplar 2 lei. De vândare la tipografia Gutenberg în Bucureș, unde se fac și abonamentele.

A apărut: „Detorințe și drepturi. Constituțiunea civilă și bisericescă. Manualu pentru școle poporane de Dr. George Popa. Edițiunea II”. Arad, 1895. Prețul 20 cr.

DIVERSE.

Statistica vieții omenesci. După șotela unui statistician de renume, un om, care trăesce 50 de ani, muncesce până la etatea acesta 6500 de zile, dărme 6000 de zile, petrece 4000 de zile, se preambă 800 de zile, cu măncarea și bătura perde 1500 de zile, ér 500 de zile este bolnav. În decursul acestui timp omul mănăncă 8500 chile de pâne, 8000 chile de carne, 2300 chile de legume, ouș și pesce. Bătura consumă în total 28,000 litre.

Cât costă camera lordilor. Camera lordilor cuprinde șapte departamente. Pentru departamentul lordului cancelar se cheltuesc anual 140.000 de franci, cuprinșându-se în această sumă și lăfa marelui cancelar, în calitatea sa de președinte alu Camerei, ceea ce măresce încă cu 100.000 diurna de 150.000, ce mai primesce, ca cancelar alu regatului. Pentru departamentul raportului diferitelor comisiuni, se cheltuesc 110.000 de franci. La secretariat sunt prevăduși 556.000 de franci pentru lefuri și pentru a preintempline diferite cheltueli, anume: 1000 pentru cheltueli de bibliotecă, 1000 de franci pentru cheltueli de trăsura, etc. Pentru departamentul bibliotecarului se cheltuesc 35.000 de franci. În fine departamentul „husarului vergei negre” (*Blak Rod*), care costă 47.500 de franci. Din această sumă husarul primesce singur 50.000. Camera deputaților a decis, ca aceste lefuri să fiă reduse pe jumătate pentru șecesorul actualului funcționar. Afară numai de nu și-ar schimba colorea varga! Lordul mare șembelanu primesce 114.850 de franci pentru cheltuelile departamentului său. După ce și-a luat partea sa de leu, nu rămăne mult pentru șubalternii săi și este chiar o fericită întâmplare, ca cele un-spre-dece femei de serviciu, să pot încă primi făcare câte 14 shillinge (17 fr. 50) pe șeptă-mână! Și cu toate aceste legislații au prevăduș 25.000 de franci pentru cheltuelile mărunte... Așa dăr budgetul anual de cheltueli alu Camerei lordilor e de 1.039.775 de franci. Camera deputaților găsindu-lu de mare, a refusat șanșionea sa. Lordii caută, cui ar pute să-i reducă șalarul și... pe nimeni nu gășesce. Cu toate acestea nimic mai șimplu: Să se reducă șimbria femeilor de serviciu, care câștigă 14 shillinge pe șeptă-mână. E șolosal de mult! Ele pot forte bine să trăiescă și cu 10 shillinge, și mai ales decă n'ar avea mult copii de hrănit. În fine facă-se ori și ce, numai să nu se atingă de cei 50.000 de franci ai „husarului vergei negre” și de șfertul de milion alu lordului cancelar, președintele Camerei lordilor, căci acesta ar înșema șirșitul Camerei lordilor în Anglia.

Nenorociri pe mare în anul trecut. Biroul „Veritas” publică lista pierderilor și accidentelor de corăbii întemplete anul trecut. 855 năi cu pânze și 203 vapore, având un tonajiu total de 478.202 tone. S'au pierdut: 548 prin șcufundare; 91 prin ciocnire; 33 prin incendiu; 98 au pierit; 111 au fost părășite; 110 condamnate; 67 se presupun pierdute. Din cele 855 corăbii cu pânze, 253 purtau pavilionul engles, 152 pavilionul norvegian, 139 pe cel american, 61 pavilionul franceș, 66 pavilionul german, 38 pavilionul italian, etc. Din cele 203 vapore pierdute: 127 au fost englese, 14 germane, 13 norvegiane, 9 franceșe, 8 americane, 6 spaniole, 4 italiene, 4 japoneșe. etc. 3097 de corăbii cu pânze și 3213 vapore au fost avariate; 1889 prin șcufundare, 1710 prin ciocnire, 197 prin incendiu, 463 prin apă. 1380 prin furtună, 161 prin accidente de mașină. Din cele 3097 corăbii cu pânze avariate, 1160 au fost englese, 654 americane, 421 norvegiane, 169 germane, 157 franceșe, 137 suedeșe, 18 daneșe, 95 italiene, 85 ruse. Din cele 3213 vapore, 2139 au fost englese, 266 germane, 177 norvegiane, 135 franceșe, 97 americane, 87 suedeșe, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maionu.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Februarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.35
Renta de corone ung. 4%	99.70
Imp. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.75
Imp. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Securi rurale ungare	98.45
Securi rurale croate-slavone.	98.25
Imp. ung. cu premii	163.—
Locuri pentru reg. Tisei și Segedin.	153.25
Renta de hartie austr.	102.10
Renta de argint austr.	102.15
Renta de aur austr.	125.45
Locuri din 1860	160.25
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	501.50
Actii de ale Băncei austro-ungar.	1107.—
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	413.60
Napoleoniori	9.83 1/2
Mărci imp. ger.	60.57 1/2
London (lire sterlinge).	124.10
Rente de corone austr.	101.15

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Februarie 1895.

Banote rom. Cump	9.74	Vënd.	9.77
Argint român. Cump.	9.70	Vënd.	—
Napoleon-d'or Cump.	9.77	Vënd.	—
Galben Cump.	5.85	Vënd.	5.90
Ruble rusești Cump.	132.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60.20	Vënd.	—
Seris. fon. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75
Lire turcești Cump.	11.15	Vënd.	—

Nr. 1490—1895.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la încasarea competențelor după apă.

Aprobându-se prin ordinațiunea înaltului ministeriu de Interne din 23 Ianuarie a. c. Nr. 1763/III b. dispozițiunile ulterioare la statutul pentru apă, statorite în ședința reprezentanței comunale orașenești din 6 Noembrie 1894, a căroră vigoare se începe cu 1 Ianuarie 1894, se aduce la cunoștința generală, cumcă spre scopul statoririi și încasării competențelor pentru apă după tarif se va suscepe în procsimele zile conscrierea tuturor acelor case și realități panesiale la rețeaua conducerii de apă, séu aflătoare în acele strade și pe asttelă de locuri, cari se atingă de această rețea. Conscrierea se estinde mai departe asupra localită-

Bursa de București

din 13 Februarie n. 1895.

Valori	Do. bână	Scad. cup.	Cu bană gata
Rentă română perpetuă 1876	5%	Apr.-Oct.	100. 1/2
Renta amortisabilă	5%	" "	98. 3/4
" (Impr. 1892)	5%	Ian.-Iul.	97. 3/4
" " din 1893	5%	" "	97. 3/4
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	—
" " (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	84.—
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	86 1/4
" " (Imp. de 274 m 1890	4%	" "	88. 3/4
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	86 1/4
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	86 1/4
Oblig. de Stată (Conv. rurale).	6%	Mai.-Nov.	102.—
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 300	10	" "	280.—
Oblig. comunei București 1888	5%	Ian.-Iul.	91. 1/2
" " " din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
" " " din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" " " din 1890	5%	Mai.-Nov.	93 1/4
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iulie	94 1/2
" " urbane București	6%	" "	101.—
" " " Iași	5%	" "	88 5/8
Oblig. Soc. de basalt artificială	6%	" "	78.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1585.
Banca agricolă	500	150 v.	165.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	380.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	403.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	120.—
Soc. Rom. de Hartie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	115.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 1	200	" "	—
" " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hărtii 30 u. d.	1000	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	200	" "	—
20 tranci aur			20.12

SCOMPTURI:

Banca naț. a Rom.	6%	Paris	2 1/2%
Avansuri pe efecte	7%	Petersburg	4 1/2%
Casa de Depuneri	7 1/2%	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	4%	Elveția	3%

țiloră, bucătariloră, lucrătoreloră, prăvăliiloră, magazineloră, despărțeminteloră de baie, asupra viteloră, cari se află în raionulă aceloră case și pe asttelă de realități, și în fine asupra trăsuriloră menite pentru transportarea persóneloră.

Se provocă deci toți posesorii ăstorfelă de realități și case, precum și chiriașii, ca se dea cu toată acuratețea comisariiloră de conscriere datele referitoare la statorirea chiriei pentru apă, concedându-le totă deodată și oculațiunea singuraticeloră localități și a altoră obiecte de conscriere. Ne acurata amintire séu retăcerea obiecteloră pentru conscriere, precum și ne acurata amintire a chiriei de casă se pedepsesce, ca contravențiune.

Brașovă, în 15 Februarie 1895.

628,1—2. Magistratulă orașeneșc

Dr. pharmaciae Carol Schuster.

Odeur de Nou, celă mai plăcut mirosă de bradă, curăță aerulă din odaie și întăresce organele de respirațiune, celă mai alinătoră remediū pentru bolnavi și inevitabil pentru odăile copiiloră.

Syrup și pastille de Nou, oferă escelente serviții pentru tuse, pentru regușeală, și pentru afecțiună catarale ale organeloră de respirațiune.

Lanolin Creame, cel mai bun remediū, pentru fineța și albirea mânilor.

Depoulă generală la farmacia în Têrgulă grăului.

592,8—14

E. Mansberger

ceasornicar

Brașovă, strada Porți Nr. 32.

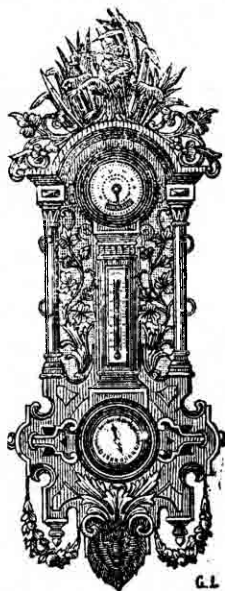
Recomandă **depositulă** seu bine asortatū de **ceasornice de buzunar** din Helveția, precumă și tôte felurile de **ceasornice de părete, pandule, ceasornice deșteptătore,** etc.

Cu prețuri ieftine și garanță reală.

Reparatură

se efectuăză consciințios, prompt și ieftin.

Nr. 603 8—12.

AVISŪ.

Am onóre a aduce la cunoștința on. publică din Brașovă și din afară, că **am asortatū unū**

MARE MAGAZIN de PESCE
atătū SERATŪ câtū și PRŌSPET,

Têrgulă Inului Nr. 30, casele d-lui A. Mureșianu.

Precum: **Morănū, Crapū, Cigă, Șalău, Lacherdă (Lapard), etc.**
Asemenea **ICRE negre și roșii,** moi și tescuite; câtū și **MĂSLINE,** care le vëndū cu prețurile cele mai ieftine.

Vëndarea numai en gros.

Invitū cu toată stima pe P. T. publică, a visita magazinul meu și a me încuragia cu plăcutele comande, căci va remănē satisfăcutū în toată privința.

Cu stimă:

NICOLAE GHIGHINITZA
BRAȘOV, Têrgulă Inului Nr. 30.

4—4

Invitare la abonamentulă!

Cu 1 Ianuarie 1895 se începe unū nou abonamentū

la

„V. A. T. R. A.”

fôia ilustrată pentru familii.

„VATRA” indeplinindū tôte condițiunile cerute unei foi ilustrate pentru familii, fiind redactată cu multă îngrijire de unii din cei mai aprețiați scriitoră români, avënd totă-deuna unū sumarū bogatū, variatū și instructiv, pe lângă o sumă considerabilă de ilustrațiună splendidă reușite, **dintre cari o mare parte originale,** referitóre atăt la istoria nēmului românesc, câtū și la artele, industria și evenimentele însemnate de actualitate din țeră și pe unde locuesc Români; **este cea mai răspândită revistă ilustrată și ocupă I-ulă locū în literatura beletristică română.**

„VATRA,” apare de 2 ori pe lună, în fascicule întregi, de câte 4 colă mari 4°, tipărite luxosū pe hartie extra-velină.

Pentru Austro-Ungaria:

Costulă abonamentului pe unū anū este . . . fl. 12
1/2 „ „ „ „ „ „ „ 6

„Cei ce dorescū a se abona, sânt rugați sē binevoiescā a trimite costulă abonamentului, prin mandatū postală la librăria editore, **C. Sfetea, București,** căci „Vatra” n. i. se trimite de câtū celoră cari plătesc abonamentul înainte.

Colectiū din anulă I. ală „Vetrii” se mai găsescū broșate cu 12 fl., luxos legate cu 13 fl., ér' numai scôrțele cu fl. 1.50.

600,10—30

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețulă abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe unū anū 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe unū anū 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandatū postală.

Domni, cari se vorū abona din nou, sē binevoiescā a serie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”